

Resumé

Diplomová práce na téma Judikatura Soudního dvora EU na úseku ochrany životního prostředí se zabývá třemi druhy řízení, v nichž se poskytuje soudní ochrana zájmům životního prostředí. Nejprve jsou charakterizovány součásti Soudního dvora EU – Soudní dvůr, Tribunál a Soud pro veřejnou službu. Následují kapitoly o jednotlivých druzích řízení. U každého z nich jsou rozebrány související významné případy, o nichž SDEU rozhodoval. Prvním druhem řízení je řízení pro porušení Smlouvy, kde jsou hlavními otázkami možnosti ukládání sankcí členskými státy, jež porušují unijní právo. Sankce jsou ukládány ve dvou formách – penále nebo pevná částka. Druhým typem řízení je řízení o předběžné otázce, ve kterém SDEU interpretuje unijní právo a pomáhá soudům členských států unijní právo aplikovat. Poslední kapitola pojednává o řízení pro neplatnost aktu, v němž je zásadní a velmi problematickou otázkou otázka aktivní legitimace ve věcech životního prostředí.

Po srovnání s jinými oblastmi unijního práva, zejména oblasti práva soutěžního, z kapitol diplomové práce vyplývá, že SDEU poskytuje velmi dobrou ochranu v oblasti životního prostředí při řešení sporů v prvních dvou druzích řízení. V řízení pro porušení Smlouvy Soudní dvůr nabádá Komisi, aby navrhovala sankcionovat porušující členské státy všemi prostředky, jež nabízí SFEU. Soudní dvůr sám návrhy Komise není vázán a případně je modifikuje tak, aby ochrana životního prostředí byla účinnější. Při řešení jednoho případu v rámci řízení o předběžné otázce bylo SDEU v 80. letech 20. století vysloveno, že ochrana životního prostředí je základním cílem EU. Na tento rozsudek navázali legislativci a teprve poté bylo životní prostředí zahrnuto do primárního práva.

Jinak se SDEU chová v řízení pro neplatnost aktu. Zde uplatňuje zastaralé a nevyhovující podmínky pro přístup k soudní ochraně. Takto nejsou zabezpečeny zájmy občanů EU na ochraně životního prostředí. Jednou z cest ke zlepšení je jiný, méně přísný výklad práva SDEU. Jinak je třeba změnit ustanovení primárního práva, aby lépe vyhovovalo potřebám ochrany životního prostředí.